

Ministerul Finantelor va reprezenta pilonul central al reformei administratiei publice si al garantarii sustenabilitatii economice

Ministerul Finantelor va reprezenta, în următorii ani, pilonul central al reformei administratiei publice si al garantarii sustenabilitatii economice a României, iar rolul sau va fi esential în reasezarea politicii fiscale si bugetare pe baze echilibrate, predictibile si transparente, într-un context marcat de presiuni inflationiste, de ajustarea deficitului bugetar si de obligatiile asumate prin PNRR si Semestrul European, conform programului de guvernare.

"Ministerul va conduce procesul de reforma structurala a aparatului bugetar, de digitalizare a relatiei stat-contribuabil si de reorganizare a cheltuielilor publice în functie de impactul socio-economic real. Va deveni actorul principal în consolidarea încrederii în mecanismele fiscale ale statului, prin politici bazate pe evidenta, eficienta în colectare, reducerea risipei si parteneriate solide cu mediul privat si autoritatile locale. Directiile de actiune se vor corela cu jaloanele asumate în cadrul PNRR, cu Pactul de Stabilitate si Crestere si cu obiectivele de convergenta economica stabilite la nivel european", se mentioneaza în document.

Printre masurile avute în vedere în cadrul ministerului se numara reorganizarea ampla a structurilor interne ale ministerului si ale Agentiei Nationale de Administrare Fiscala-Autoritatea Vamala Româna, care va include comasarea directiilor redundante, clarificarea atributiilor între componentele aparatului central si regional si stabilirea rolului MF de structura de tip "policy unit" pentru fundamentarea tehnica a deciziilor si stabilirea unei unitati centrale de prognoza bugetara si sustenabilitate fiscala, conectata institutional cu Comisia Nationala de Strategie si Prognoza, Institutul National de Statistica si Banca Nationala a României.

Totodata, se are în vedere crearea unui centru national de raspuns pentru fiscalitate, prin reformarea activitatii de asistenta contribuabili la nivelul Ministerului Finantelor care sa asigure tratamentul unitar al solicitarilor de clarificare venite din partea mediului de afaceri, cu termene standard si raspunsuri publice, contribuind astfel la reducerea incertitudinii fiscale.

ANAF va fi reorganizata atât din perspectiva structurii cât si a proceselor. Astfel, se are în vedere centralizarea activitatii structurilor suport si a deciziilor pentru analiza de risc, reducerea numarului posturilor de conducere si a directiilor generale, stabilirea de indicatori de performanta si reforma pentru cresterea încrederii contribuabililor în serviciile fiscale.

O alta propunere din Programul de guvernare vizeaza depolitizarea functiilor de conducere la nivel regional si local si organizarea de examene la nivel central pentru ocuparea functiilor de conducere, respectiv reducerea cazurilor de exercitare cu caracter temporar a unei functii publice de conducere vacante, utilizarea de bodycam de catre inspectorii antifrauda si de catre personalul vamal în cadrul operatiunilor de control si teste integritate pentru inspectorii antifrauda si personalul vamal.

Sustenabilitatea datoriei publice va fi asigurata prin: mentinerea datoriei guvernamentale brute pe termen lung sub valoarea de 60% din PIB si a celei nete sub 55% din PIB, în conformitate cu regulile fiscal-bugetare europene; finantare neta relativ echilibrata din surse interne si externe; accesarea pietelor externe de capital, diversificarea bazei de investitori si utilizarea instrumentelor financiare derivate.

Printre programele de finantare /dezvoltare prioritare se numara derularea unei analize de impact a tuturor programelor nationale, scheme de ajutor de stat si proiecte de investitii cu finantare multianuala din bugetul de stat, cu scopul de a le identifica pe cele cu eficienta scazuta sau redundanta fata de alte surse de finantare (UE, BEI, BERD), în vederea suspendarii sau restructurarii acestora, lansarea unui registru public al tuturor

programele de finantare bugetara, cu descrierea obiectivelor, indicatorilor de performanta, alocarilor anuale si stadiului de implementare si conditionarea demararii programelor noi de finantare de evaluarea impactului economic si social al fiecarui program pe baza analizei cost-beneficiu.

Masurile de dezvoltare prevazute urmaresc adoptarea unui cadru de bugetare pe obiective, care va permite corelarea alocarilor bugetare cu rezultate clare si cuantificabile, în parteneriat cu ministerele de linie, înfiintarea unui Fond de Investitii Publice cu componenta de capital de risc pentru proiecte inovatoare ale statului în domenii strategice, gestionat de catre Banca de Investitii si Dezvoltare si colaborarea cu Banca Mondiala, OECD si Comisia Europeana pentru implementarea unui mecanism de evaluare a politicilor publice bazat pe date, simulari si analize comparative internationale.

În vederea debirocratizarii/digitalizarii se propune: operationalizarea completa a sistemului SAF-T, cu obligatii extinse de raportare digitala pentru toti contribuabilii mari si mijlocii, în paralel cu facturarea electronica obligatorie; limitarea contrafacerii si evaziunii asociate pentru produsele cu risc de contrafacere - urmarirea traseului produselor de la fabricant la beneficiar atât în scopul limitarii evaziunii cât si al protectiei publicului fata de produsele contrafacute prin implicarea consumatorului final dar si a administratiei; îmbunatatirea relatiei cu contribuabilul prin regândirea portalului ANAF pe nevoile contribuabilului, includerea unor mecanisme de feedback de la fiecare contribuabil pentru a înțelege relatia sa cu ANAF si ce se poate îmbunătăti, digitalizarea si simplificarea formularelor care se completeaza manual, inclusiv Declaratia Unica, internet banking si validarea stingerii creantelor în termen scurt dupa efectuarea platilor prin utilizarea unor scheme de plati existente si modificarea unor norme legislative etc.

Evaziunea ar urma sa fie scazuta prin valorificarea datelor colectate de ANAF din eFactura, dezvoltarea de indicatori de corelare a datelor sistem de atentionare timpurie (early warning), introducerea obligatiei de publicare a tuturor informatiilor / autorizatiilor, date de identificare ale societatii care vinde online sub anumite platforme similar magazinelor cu desfacere fizica a produselor si de înregistrare a rezidentei fiscale în România pentru fiecare magazin online care efectueaza acte de comert. Se are în vedere si trasabilitatea financiara pentru tranzactiile efectuate prin platforme online cu corelatie între sistemul bancar, firmele de curierat si sistemul vamal si declararea tuturor conturilor folosite în activitatea comerciala pe baza extrasului de cont.

Alte masuri avute în vedere în cazul Ministerului Finantelor sunt: elaborarea unei strategii nationale pentru sustenabilitate fiscal-bugetara 2025-2030, care va include jaloane clare de reducere a deficitului, tinte privind ponderea cheltuielilor rigide si politici de echilibrare a bugetului pe termen mediu; introducerea unui sistem trimestrial de raportare a executiei bugetare orientate spre rezultate si publicarea indicatorilor cheie de performanta; consolidarea rolului Consiliului Fiscal si introducerea unui mecanism de dialog public extins înaintea adoptarii masurilor fiscale majore, inclusive prin solicitarea punctului de vedere din partea Camerei Consultanților Fiscali în spiritul transparentei si responsabilitatii democratice; introducerea în control fiscal a persoanelor fizice care au calitate de beneficiar real al societăților intrate în proces de insolventa pe baza de analiza de risc; taxarea suplimentara a jocurilor de noroc, pariuri si taxarea tranzactiilor bancare asociate acestora; taxarea profitului excesiv al bancilor pe o perioada limitata; reducerea deductibilitatii pentru categorii de cheltuieli ce faciliteaza diminuarea profitului; eliminare facilitatilor de TVA la tranzactiile imobiliare; revizuirea tuturor tipurilor de subventii acordate companiilor de stat etc.